

Ara presentaré la Maria Jesús Comellas. Estic molt contenta que estiguis aquí. Ella ha vingut de Terrassa. «Com el Vallès no hi ha res». S'ha de dir, sempre que dius Terrassa s'ha de dir aquesta frase al costat. Mestra, doctora en psicologia, professora emèrita de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i dinamitzadora del projecte *Espais de debat educatiu*.

Un primer moment és perquè és un documental, per tant, no hi ha tanta ficció, i veiem una realitat que ni que ens sigui aliena perquè és una zona determinada amb un temps determinat, sempre dóna unes pautes d'una manera de funcionar que ens pot agradar més, o parcialment, o menys. Però no deixa de ser una mirada cap a una pràctica d'una persona que té un grup ampli, divers, diferents edats, diferents característiques en un món rural que tampoc ha de ser tan aliè en un món de barriada o en un món d'un altre lloc.

És a dir, jo el que en vaig extreure, que estarà bé que ho puguem compartir, és inicialment l'empatia que té amb les famílies i amb les criatures. I una altra cosa que es lligaria amb això és la capacitat de fer silencis quan està parlant amb una criatura. O amb la família mateix, la família d'aquesta nena que no parla.

És a dir, ell fa una pregunta i encara que no li contestin no en fa una altra i no està impacient esperant la resposta, deixa espai. Però jo penso que ens permet veure la flexibilitat que hem de tenir i els avantatges d'aquesta flexibilitat.

Crec que pots fer-ho, però que ara mateix no et ve de gust. M'equivoco? És correcte o no?

M'ha agradat molt l'acompanyament que ell fa a aquests alumnes, sobretot als que semblen adolescents o preadolescents, que és un acompanyament en què es fica evidentment dins de la vida privada d'aquests nois i noies. Aleshores nosaltres això no ho tenim tan fàcil, perquè tenim molta feina o potser en tenim vint-i-cinc i és una mica complicat.

I aquesta llibertat realment, Maria Jesús, ho dic també per provocar, la teniu tan limitada com dieu? Jo diria que no l'hauríem de tenir tan limitada, el que passa és que com que creiem en les estructures, ens sumem a les estructures i ens centrem en les estructures. I és cert que hi són les estructures. Si algú s'ho vol saltar, què li passa?

Jo volia comentar dues escenes que em semblen molt significatives: quan aprèn justament a llegir, aquell nen, com l'enumeració. Crec que ens ensenyen molt perquè ell intenta donar un aprenentatge i aquells nens si no estan a punt, no el reben. O sigui que ens dóna una lliçó de dir: els nens són els que ens han de marcar quins són els aprenentatges que hem d'anar seguint. Hem de veure i esperar quan és el moment propici per a cada nen. M'encanta, ho acabo d'entendre ara, això.

Però a mi em va encantar una cosa que em va dir un mestre. Era un mestre que estava especialitzat en temes de *couching* i diu que moltes vegades, quan abracem algú que està plorant ho fem per consolar-nos nosaltres mateixos. I que si els abracem en els moments que estan malament, relacionaran que aquesta protecció

només la tindran si mostren que estan malament. En canvi si mantenim la distància, com ho fa ell, i just en el moment en què s'estan recuperant és quan els abracem o quan els donem el *toque*, aquí estem fent una acció molt més positiva, molt més constructiva.

És molt interessant el que dius. Jo no sé si ell ho fa per això o és un tema de com ets. Perquè el que hem dit és que és un home més que fred, és contingut. És una persona que no es deixa anar.

Però que per altra banda, quan li pregunten per què va decidir ser mestre, va dir que és que li agradava estar amb la canalla i el retorn que rebia de la canalla. I que ell donava i rebia. Vol dir que la comunicació hi era.

Una pregunta d'un que no en té ni idea: si tanta gent està en contra dels deures, i tants mestres, per què en poseu? Per què se'n posen?

El que passa és que, fixa't, per què tantes famílies saben que la criatura a partir dels nou, deu anys ha d'anar sola a l'escola i els porten fins als setze anys? Ara els venen a matricular a la universitat, que no es perdin. Si ho saben, saben que és sobreprotecció, si saben que no, per què ho continuen fent? Per a mi és la pregunta del milió, aquesta.

El tema central trobo que és els deures. És un dels temes importants. Justament a la meva escola hem estat debatent aquests dies sobre si deures sí, deures no. I ha costat molt.

Potser que és molt important fer una tutoria individualitzada. Apropar-nos més als alumnes, i parlar més amb ells. És molt important tenir l'ensenyament de continguts que fem, com parlar dels seus problemes, de si estan bé o no estan bé.